

hézségeit egész valójában érzi. Viszont ; becsületnek veszi, hogy volt bátorsága a nehezebbet választani. (Még mindig sokan nem tudják, hogy mennyire számít az, hogy milyen körülmények között jön létre valami döntés.) Klaus Mann utitárs lett. . .

A könyvnek végül van még egy speciális vonása. Az első valóban emigráns regény az új német irodalomban; oldalain először szerepel az emigráns német antihitlerista ember külföldi környezetben. E nemben ez az első kísérlet. A téma nehéz és nagy s ez a dolog számos vonatkozásban végtelenül nehezebb, minthogy Mann regényében érintése történjék. Klaus Mann feladata azonban nem az emigráció anabázisának az ábrázolása volt. Klaus Mann csupán arról akart beszámolni, hogy egy fiatal lény miként határozza el magát a harcra. Így regénye mintegy prologusa az emigrációs témának. Nagyon lehetséges és szükséges is ezt a témát más oldalról megírni, hisz' az élet keményebb és kegyetlenebb, mint amilyenek Klaus Mann kezeügyében tűnik. (K. K.)

LAPOK, FOLYÓIRATOK

Az olasz film A QUADRIVIO a Volta-kongresszus alkalmával megjelent színházi száma után most a mozinak szenteli legújabb számát. Ebből kiemeljük a lap egyik munkatársának Luigi *Freddi*-vel, a moziügyek legutóbb kinevezett teljhatalmú diktátorával lefolytatott interjút. Ismeretes, hogy *Freddi* gróf Galeazzo *Ciano* a most alakított sajtó- és művészeti ügyek minisztériumának feje és a Duce veje nevezte ki a moziügyek osztályfőnökévé. Az ő feladata nemcsak az olasz filmet versenyképesé tenni a külföldi filmekkel szemben, de főleg a politikai filmprodukciónak megteremtése. Ez a tény már maga is beismerése annak, hogy az eddigi propagandafilmei (*Terra madre Camicia nera*, *Vecchia guardia*, stb.) művészietlen, silány tákolmányok voltak. „Politikai filmnek — mondja *Freddi* interjújában — mi csak olyan *művészeti* filmalkotásokat tekinthetünk, melyekben visszatükröződik korunk légköre. Ha a film nem tökéletes művészeti szempontból is, akkor az hiábavaló film, mert politikai hatása így kifejezetlen és hatás nélküli marad.“ Arra a kérdésre, hogy az olasz filmnek is meg lesz-e a maga speciális iránya, mint a német, orosz, vagy amerikai filmnek, *Freddi* így válaszol: „Az olasz film a *realizmusra* törekszik. Ami az absztrakció, dekorativizmus és fotografálás túlhajtásait illeti, mindezt szívesen átengedjük a németeknek, oroszoknak és amerikaiaknak. Mindenesetre tanulni akarunk a mai filmművészet legnagyobbjaitól, akik szerintem a következők: *Vidor*, *Pabst*, *Lubitsch*, *Eisenstein*, *Pudovkin* és *Machaty*.“

Papini Az ITALIA LETTERARIA a Magyarországon legutóbb nagyon felkapott *Giovanni Papini*-vel foglalkozik, legutolsó polémikus könyve: a „*Pietra infernale*“ (Lápiszkó) megjelenésével kapcsolatban. Jólesik végre fasiszta oldalról is őszinte sorokat olvasni erről a katolikus miszticizmusba fulladt aszkéta-íróról, kiről talán először merik kimondani olasz irodalmi lapban, hogy egyszerűen: *unalmas*. „Valljuk be, hogy *Papini* már régen nem érdekel bennünket és ebből az alkalomból vizsgáljuk meg lelkiismeretünket. Kiben a hiba? Bennünk, akik tulságosan hamar meguntuk őt, vagy benne, aki hamar unalmassá vált részünkre? Mi szerénytelenül bevalljuk, hogy nem mi vagyunk a hibásak... Tíz év óta

Papini nem ír csak rossz könyveket (és jaj! micsoda mennyiségekben!); vitairásokat, melyekben nem lehet többé ráismerni a költőre és ami még rosszabb, a tehetséges íróra sem. Nem elég ez a szó, hogy: dekadencia, őszintén meg kell mondani, hogy Papini a „*Sant' Agostino*“ óta egészen a mostani „*Pietra infernale*“-ig egy hisztériás mániákus képében jelentkezik: világosa nmutatják ezt a *Gos*, *Dante vivo* és egyéb írásai... Ez a vitatkozó mánia belső tehetetlenségének biztos szimptomája. Mi már alig reméljük, hogy valamikor is újra feltámad a régi Papini, a költő és az író... Egyszóval, ez a megreformált Papini nekünk sehogyse tetszik... Vannak más írók, kiket szívesebben olvasunk; írók, akik sohasem neveztek ki magukat mesterekké; míg Papini, mióta elhatározta, hogy „mester“ lesz pontosan azóta szünt meg — író is lenni!...” (a. a.)

A francia ifjúság kérdése A válság kimélyülésével kapcsolatban egyre jobban izgatja a francia közvéleményt az ifjúság jövője. Denis de Rougemont írja: „Megdöbbentő az a könnyedség, amellyel forradalmároknak nyilvánítják magukat a mai fiatal polgárok. Gyanus türelmetlenséggel, társadalmi elkeseredettséggel, rosszul megemésztett nietzscheánizmussal vádolják őket. A mentségek, amelyeket mellettük felhoznak sem különbek: nincs többé idejük az önművelésre, nem találnak elhelyezkedést... Helyes érvek ezek talán egyes esetben, de nem olyan mértékűek, mint az a jelenség, amelynek magyarázatára szánták. Figyeljük meg ezt az egyszerű és általános tényt: a forradalom a városokban születik, városi jelenség és a talajtalan ifjúság elnyomhatatlan kifejezése. (LA REVUE DU XX-e SIECLE.)

A továbbiakban Rougemont egyszerűen fejti ki a probléma elhárításának a módját: ki kell telepíteni vidékre a lázongó fiatalokat és minden rendbe jön...

Nézzük meg most, hogy oköskodik Marcel Déat, a neo-„szocialista“: „A fiatalok leváltak a régi pártok oldaláról, amelyek már nem gyakorolják rájuk a legcsekélyebb befolyást sem, kivéve azokat a régimódi fiatalokat, akik már eligérkeztek a választási versenyekre, a szónoki sikerekre. Nincs már szándékukban karriert csinálni a parlamentben. Nem hisznek az általános szavazás bölcsességében, szívesen gúnyolják tökéletlenségét, mégha forradalmárok is. Technikailag feladata magaslatán álló, hatásos, erős hatalmat akarnak. Kétségkívül kevésbé akarnak egy vezért, mint amennyire egy elit csapatot, amely az érdek nélküli munka példáját adná.“ (LA TRIBUNE DES NATIONS)

A következő már kevésbé körülményes színvallás: „Bizni kell az ifjúságban és figyelembe venni, hogy a monarchiákban a királyok mindig gondoskodtak arról, hogy fiatal emberekkel vegyék körül magukat. Németországban, Olaszországban a különféle mozgalmak az ifjak megmozdulását jelentik. A Köztársaságnak is számolni kell velük, mert ők azok, akik megvédésre hivatottak...” (L'AVANT-SCENE.)

És hogyan irnak a másik oldalon? „...a dicsőséggel, szakállal és évekkal megterhelt emberek felfedezték az ifjúságot. Tele vannak gondossággal iránta. Folyton az ő nevében beszélnek... Mauriac, Henri Bordeaux, Thierry-Maulnier kétszínűséggel fordulnak gondjaink felé. Állítólag ők fejezik ki a mi álmainkat. Nevetséges! A század bajának és a fiatalság bajának keresztelték el a mi zavarunkat, hogy annál jobban leplezzék eredetét... Nagy tévedés. A miszticizmus esztétái nem tetszenek nekünk. Megérteni és cselekedni akarunk.“ (Pierre Armez, L'ETUDIANT D'AVANT-GARDE.) E. E.